

Crescut intr-o familie de laburisti pur-sange, cu acces direct in elita fabianista (sotia sa era nepoata lui Beatrice Webb), jurnalist la The Guardian si corespondent la Moscova in vremurile teribile ale stalinismului, cu greu poate fi gasit un cunoscator din interior la fel de lucid al socialismului, precum Malcolm Muggeridge.

Autobiografia sa, ["Chronicles of wasted years"](#), descrie nu doar episoadele unei vieti tumultoase (profesor in India, agent britanic secret in Mozambic, "descoperitor" al Maicii Tereza, intalniri cu Graham Greene, Albert Camus, Coco Chanel, Evelyn Waugh, Lord Rothschild, Churchill si multi altii), ci si un parcurs spiritual autentic.

In pofida unui destin marcat de actiune continua si de multe ori bezmetica, Muggeridge a reprezentat un spirit reflexiv prin excelenta, ale carui analize biciuiesc (vezi si titlul cartii), in cea mai buna traditie clasica, propriul sine, cu iluziile, caderile si ratarile sale constante. Dupa tentativa de sinucidere, explicata de autor prin propria decadere morala, plus futilitatea si

Scris de Ninel Ganea
Joi, 05 Iulie 2012 23:10

absurdul specific vremurilor, Muggeridge scria: "In some mysterious ways it became clear to me that there was no darkness, only the possibility of losing sight of a light which shone eternally; that our clumsy appetites are no more than the blind reaching of a newly born child after the teat through which to suck the milk of life; that our sufferings, our affliction, are part of a drama – an essential, even an ecstatic, part – endlessly revolving round the two great propositions of good and evil, of light and darkness."

Este dificil de facut dreptate, intr-o simpla cronică, unei carti în care se intretăse atatea povesti uimitoare, scrise admirabil din perspectiva conservatoare ca omul este guvernăt nu de legi, procese de productie sau relații sociale, ci de valorile sale: "The essential quality of our lives, as I now understand, was a factor, not so much of how we lived, but of why we live". Si totusi, cîteva momente ti se lipesc indelebil de minte și arunca lumini surprinzătoare asupra unor personaje și evenimente cheie ale secolului XX.

De pilda, reacția lui Beatrice Webb, o socialistă pe cat de infocată pe atât de bogată (și frumoasă), la aflarea vestii că nepoata să se va marita într-o familie cu mijloace financiare reduse, "(I know his father –n.a.) as a Fabian and a very worthy person, though of modest means", pare o replică desprinsă din Forsyte Saga și arată sentimentele de castă și ipocrizia specifice socialismului britanic sau de aiurea. Comentariul lui Muggeridge este pe masura: "there is no snobishness like that of professing equalitarians".

Andres Gide nu ieșe nici el foarte bine din paginile cartii. Deceptionat, la randul său, de comunism, scriitorul francez marturisea că îl lipsește Rusia și parea că regretă "Întoarcerea din URSS", carte prin care se dezicea de regimul sovietic. "His disillusionment, in any case, seems to have resulted rather from a change attitude to pederasty in the USSR, making its practice a penal offence, as it had been before the Revolution, than from any outraged sense of the injustice, inequality and cruelty Soviet rule involved for its ostensible beneficiaries". Mai mult, Muggeridge vede în Gide, o incarnare a eretiei gnostice, manifestă astăzi de mulți intelectuali în voga, de la Harold Bloom la Tyler Cowen: "Yet what I saw in Gide was the terrible desolation of evil, the total alienation from the principle of goodness in all creation; he seemed to be imprisoned in darkness, like someone walking in a strange room, and looking in vain for a switch or a door or a window".

Gandurile lapidare ale lui Muggeridge, lansate pe alocuri în carte, despre puterea și coruptia inherentă a mass-media, au o forță explicativa infinit mai mare decât orice tratat doct despre "societatea informatională" și altele asemenea. Ca ziarist, realizator de programe BBC și specialist al serviciului secret britanic, MI6, Muggeridge era conștient că aceste indeletniciri modifica radical în rau comportamentul uman, în primul rand al celui care le practica, și apoi al

Scris de Ninel Ganea
Joi, 05 Iulie 2012 23:10

celorlalți, de unde și problemele personale din Africa. “The worst feature of propaganda, advertising, or any form of organized lying, is that try as one will, one comes to believe it; as press lords come to believe what they read in their own newspapers, and television producers what they see on the screens”. În opinia lui Muggeridge, nu există un divorț mai complet de realitate decât în aceste practici: “(...) public relations experts, whose divorce from the world around them is vastly greater than anything of the kind achieved by the most resolute hermits; a St Simon Stylites lives in close contact with his fellows compared with the Maddison Avenue men”

In fine, nu as putea încheia acest sumar fără să amintesc despre reflectiile sale privind “eliberarea” Europei de sub fascism și dispariția, în consecința evenimentelor, a oricărei forme de justiție relevanță. Aflat la Paris în anul 1945, Muggeridge asista neputincios, dar cu gandul mereu atintit spre Teroare, la execuțiile sumare ale “colaboratorilor”, la exproprieri arbitrale, la forme de degradare umane incredibile, toate în numele victoriei asupra totalitarismului. În același timp, în inima Europei, un oraș întreg, Berlinul, era ras de pe fața pamantului de aceiași invingători, prilejuindu-i scriitorului meditații sumbre asupra istoriei: “Had Berlin, in being reduced to rubble, became a citadel of democracy? Did it represent the triumph of good over evil? In Paris, the shavers of heads chastised for their sins? Or were there, as before, just victors and vanquished, with some uncertainty as to which was which, and justice once more a fugitive? I inclined to the latter view...”

PS: Musai de citit și [comentariul lui Russell Kirk](#) {jcomments on}